

Włodzimierz Szafrński

Płock. Katedra

Informator Archeologiczny : badania 8, 250-251

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

nej w ogniu polepy i drewna, zabarwionej na kolor ceglasty. Zawartość kulturowa: język spustowy do kuszy, grot włóczni, okucie żelazne zamku, dużych rozmiarów naczynie białe wraz z okuciami żelaznymi, strzemię, gwoździe żelazne i kilka fragmentów ceramiki cienkościennej barwy ceglastej. Warstwę datować można na przełom XIV-XV w.

Analiza materiału oraz źródła pisane przemawiają za zniszczeniem i spalaniem gródka przez wojska polskie w działaniach wojennych w 1414 r.

Badania będą kontynuowane.

PŁOCK
Katedra

Zakład Epoki Metali
Instytutu Historii Kultury
Materialnej PAN
Ekspedycja Wykopaliskowa
w Płocku

Badania prowadził prof.dr Włodzimierz Szafrński. Finansował IHKM PAN. Otwarcie grobu piastowskiego ze szczątkami Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego oraz Piastów mazowieckich /XII-XV w./.

Z inicjatywy i pod kierunkiem prof.dr Witolda Hensla przeprowadzono poszukiwania komory grobowej ze szczątkami piastowskimi w podziemiu katedry płockiej pod Kaplicą Królewską, w której od roku 1825 stoi pusty grobowiec /kenotafium/ monarszy. Poddano badaniom kompleksowym zawartość otwartego w krypcie grobu w celu zweryfikowania prastarej tradycji o pochowaniu w katedrze płockiej szczątków Władysława Hermana /+1102/ i Bolesława Krzywoustego /+ 1138/ i w celu przeprowadzenia próby identyfikacji kości monarszych. Wyodrębnienia osobniczych zespołów kości dokonała dr Alina Wiercińska. Doc.d Andrzej Wierciński określił typ antropologiczny domniemanej czaszki Krzywoustego jako armenoidalno-wyżynny, który odpowiada powiązaniom genealogicznym monarchy, syna Judyty czeskiej, wnuka Adelajdy węgierskiej i prawnuka Greczynki, Anny Porfirogenotki. Stwierdzona przez doc.dr Krystynę Szlachetko patologiczna deformacja tej czaszki w postaci asymetrii twarzy z rzucającym się w oczy silnym jej skrzywieniem lewostronnym spowodowanym tzw.hypoplazją kłykcia stawowego zuchwy posłużyła za jedno z kryteriów identyfikacji kości. Badania paleopatologiczne doc.dr Dymitra Komitowskiego wykryły na innym szkielecie wymowne ślady zmian chorobowych spowodowanych zeszywniającym zapaleniem stawów kręgosłupa, które doprowadziły do powstania zrostów stawów krzyżowo-biodrowych i kręgów piersiowych. Dostrzeżono też zmiany patologiczne w obrębie stawu kolanowego kości udowej zniekształconej nadto przez dużą narośl

kostną. Wykryte ślady zmian patologicznych świadczące o ociążałości osoby cierpiącej również na dolegliwości nóg odpowiadają dokładnie opinii Anonima Galla o schorowanym Władysławie Hermanie, że był "homo gravis aegerque pedibus". Tę próbę identyfikacji wspierają nadto zauważone ślady pośmiertnych uszkodzeń kości, porąbanych toporem lub mieczem. O profanacji szczątków rodziców Krzywoustego dokonanej przez Pomorzanie relacjonuje Ebbon, biograf Ottona z Bambergu.

Referowane badania ujawniły nadto obecność jeszcze 16 szkieletów w różnym stanie zachowania. Są to najprawdopodobniej szczątki książęce, a wśród nich zapewne także kości syna Krzywoustego i syna Kędzierzawego oraz kości Konrada Mazowieckiego.

Badania rozpoczęto 21 marca 1972 r. Uzyskane wyniki nie wykluczają więc, że wśród szczątków kostnych w/w mogą się znajdować pozostałe po Władysławie Hermanie i Bolesławie Krzywoustym. W oparciu o nie artysta rzeźbiarz Wieńczysław Pławiński dokonał w 1974 r. próby odtworzenia rysów Bolesława Krzywoustego. Dla uzyskania pewności w tym względzie wypadnie przeprowadzić dalsze analizy.

POKRZYWNO-ZAMEK, pow. Grudziądz

patrz
wczesne średniowiecze

POZNAŃ - STARE MIASTO
ul. Kramarska 25
Stanowisko 10

Muzeum Archeologiczne
w Poznaniu

Badania prowadził mgr Zbigniew Karolczak. Badania ratownicze. Ślady osadnictwa wczesnośredniowiecznego, miasto lokacyjne /średniowiecze, nożytność/.

Badania ratownicze przeprowadzono w związku z podjętymi pracami budowlanymi. Stwierdzono występowanie uwarstwień osadniczych oraz elementów zabudowy trwałej. Celem prac było poznanie procesu osadniczego i przemian zachodzących w rozplanowaniu działki /parceli/ oraz typu jej zabudowy.

Przeprowadzone badania wykazały, że:

1/ ślady osadnictwa wczesnośredniowiecznego /tylko ułamki ceramiki naczyńowej/ pochodzą z przełomu XII/XIII w. ,

2/ po reorganizacji przestrzennej i prawnej miasta w 1253 r. teren ten zostaje włączony w jego obręb i zajęty pod drewnianą zabudowę mieszkalno-gospodarczą, zniszczoną podczas pożaru miasta w 1447 r.

3/ po połowie XV wieku następuje ponowne wytyczenie działki budowlanej, której powierzchnię zajmuje mrowana kamienica mieszczafiska,